

Verspreidbladige waterpest (*Lagarosiphon major*)

Foto: Ben Kieft

Bron: [Q-bank](#)

[Verspreidbladige waterpest](#) is een in de bodem wortelende waterplant. De broze stengels groeien tot aan het wateroppervlakte, waar ze parallel aan dit wateroppervlak kerstboomachtig vertakken.

Aanwezigheid en effect in Europa

Stand van zaken in 2015: de plant komt voor in Nederland, Verenigd Koninkrijk, Ierland, België, Frankrijk, Spanje, Portugal, Duitsland, Italië, Zwitserland en Oostenrijk.

Verspreidbladige waterpest heeft zich dus al in een groot deel van Europa gevestigd en de verwachting is dat ook vestiging mogelijk is in Zuidoost-Europa en Denemarken.

Effect op biodiversiteit / ecosysteem

In landen met een vergelijkbaar klimaat als Nederland maar met mildere winters, zoals Ierland, zijn grote negatieve effecten waargenomen op inheemse planten, vissen en andere dieren.

Verspreidbladige waterpest neemt koolstof op in de vorm van bicarbonaat. Dit heeft tot gevolg dat de pH in kleine afgesloten wateren kan oplopen tot hoger dan 10, waardoor er bijna geen CO₂ meer in het water aanwezig is. Verspreidbladige waterpest kan daar tegen, maar bij langdurige perioden met hoge pH-waarden worden andere waterplanten weggeconcentreerd.

Effect op ecosystemendiensten^[2]

Bij overvloedige groei raken watergangen en waterinlaten verstopt. De plant veroorzaakt dan hinder voor de scheepvaart en beperkt recreatieve mogelijkheden (zwemmen, hengelsport) en heeft hierdoor een negatieve invloed op toerisme.

Overige effecten

Er zijn geen andere effecten bekend.

Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van deze soort op de Unielijst van [EU-verordening 1143/2014](#).

Bron: [Europese risicobeoordeling](#)

Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken in 2015: de verspreidbladige waterpest komt in grote delen van Nederland voor, met name in stedelijke omgeving.

Effect op biodiversiteit / ecosysteem

Ofschoon de plant Nederlandse winters overleeft, is de terugval in biomassa erg groot. Hierdoor is op dit moment de schade zoals die in Ierland wordt waargenomen nog niet aan de orde in Nederland. Dit zou op termijn echter kunnen veranderen bij verdergaande klimaatverandering

Effect op ecosysteemdiensten^[2]

In Nederland treden de beschreven effecten ook op maar heeft verspreidbladige waterpest (nog) niet geleid tot aanwijsbare economische schade.

Overige effecten

Er zijn geen andere effecten bekend.

Wet- en regelgeving

[EU-verordening 1143/2014](#)

Verspreidbladige waterpest staat sinds augustus 2016 op de Unielijst met *invasieve exoten van EU-belang*. Een soort die op de Unielijst staat mag o.a. niet meer worden verhandeld. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen. Voor plantensoorten die veel aanwezig zijn in particuliere tuinen, zoals verspreidbladige waterpest, geldt dat verspreiding naar de omgeving moet worden voorkomen.

Wat te doen?

Het verwijderen van planten is de meest effectieve maatregel om verdere verspreiding naar de omgeving te voorkomen. Verwijdert u uw planten, gooi deze dan niet weg in de natuur, maar bij het groenafval. Het houden van deze soorten in botanische collecties is alleen mogelijk voor (wetenschappelijk) onderzoek of ex-situ bewaring. Hiervoor moet een vergunning worden aangevraagd bij [RVO.nl](#).

De NVWA ontwikkelt samen met provincies (en andere overheden), met water- en terreinbeheerders en andere experts eliminatie- en beheerplannen voor soorten op de Unielijst. Het gaat hierbij om plannen van aanpak voor de bestrijding van populaties die in de natuur aanwezig zijn (of waarbij vestiging in de toekomst kan plaatsvinden). Deze plannen worden gefaseerd gemaakt, te beginnen met de soorten die voor Nederland het meest relevant zijn. Zodra het (definitieve) plan klaar is, zal het hier beschikbaar worden gesteld voor download.

Meer info over verspreidbladige waterpest

Oorsprongsgebied

Verspreidbladige waterpest is oorspronkelijk afkomstig uit zuidelijk Afrika.

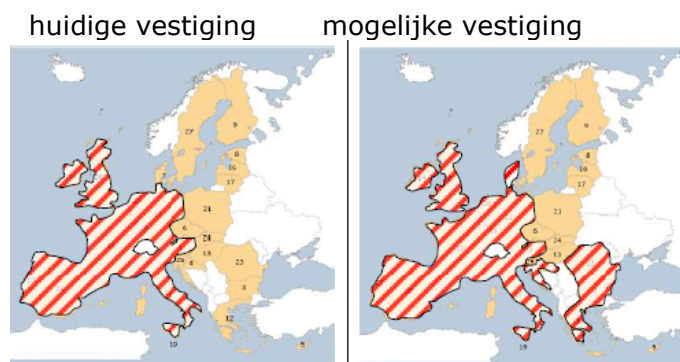
Habitat

Zoet stilstaand of langzaam stromend water, zoals vijvers, kanalen, sloten en beken. Liefst helder water zonder schaduw. De maximale diepte van het water mag 6 meter zijn. Verspreidbladige waterpest groeit zowel in voedselarm als voedselrijk water.

Introductieroute Europa

Verspreidbladige waterpest is geïmporteerd voor de handel in aquariumplanten. De planten komen in de natuur doordat mensen overtollige planten weggooien in openbare wateren. Onopzettelijke verspreiding treedt op doordat de plant blijft hangen aan o.a. boten en vistuig.

Aanwezigheid in de EU

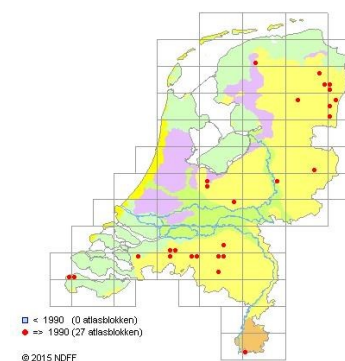
Introductieroute Nederland

Verspreidbladige waterpest is in Nederland gekomen door de handel in aquarium- en vijverplanten.

Aanwezigheid in Nederland

In 2015: verspreidbladige waterpest komt in grote delen van Nederland voor, met name in stedelijke gebieden.

Eerste waarneming in de Nederlandse natuur: 2005.

Verspreiding van verspreidbladige waterpest in Nederland. Bron: verspreidingsatlas.nl

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

De kans op introductie is sterk verminderd sinds de plaatsing op de EU-lijst in 2016. Verspreidbladige waterpest heeft zich al gevestigd in ons land. Afgebroken plantendelen kunnen zich verspreiden via waterstroming. De snelheid van verspreiding is hoog.

Risicobeoordeling

[Risicobeoordeling voor Nederland](#)
[Europese risicobeoordeling](#)

Bronnen

[Matthews, J. et al., 2012. Risk analysis of non-native Curly Waterweed \(*Lagarosiphon major*\) in the Netherlands. Radboud University Nijmegen. Reports Environmental Science nr. 418.](#)

[Nederlands soortenregister](#)

[Europese risicobeoordeling](#)

EU-factsheet

[Q-bank invasive plants](#)

Laatste update: 29-11-2016